

Férová súťaž na trhu zberu a recyklácie odpadov nie je samozrejmosťou.

Výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení združení v SEWA sa budú aj naďalej usilovať, aby trh zostal slobodný a otvorený

Bratislava, 24. júna 2025 – **Zbierať a recyklovať elektroodpad prikázala výrobcom a dovozcom elektrozariadení legislatíva pred viac ako 20 rokmi. Potom im vyrubila likvidačné recyklačné poplatky, ktoré od nich vyberal Recyklačný fond. Zástupcovia sektora sa preto dohodli na vytvorení spoločnej firmy SEWA, a.s., ktorá svojim zakladateľom a tisícku ďalších klientov už 20 rokov šetrí peniaze a plní za nich legislatívne povinnosti. Hlavnými výzvami do budúcnosti budú zvyšujúce sa limity, nejasné rozdelenie zodpovednosti a kompetencií v súvislosti so zberom elektroodpadu a rýchly vývoj nových technológií, ktoré bude potrebné v budúcnosti recyklovať. Aj preto je podľa najväčšej organizácie zodpovednosti výrobcov elektrozariadení na Slovensku dôležité, aby príslušné štátne orgány upravili legislatívne zodpovednosť za zber a recykláciu už pri uvádzaní inovatívnych elektrozariadení na trh.**

„Recyklačný fond začal pôsobiť v roku 2002 a až do roku 2005 výrobcov a dovozcov elektrozariadení doslova zdieral nezmyselne vysokými poplatkami a zaťažoval zbytočnou administratívou. Preto sme privítali možnosť, ktorú nám dala európska legislatíva a založili sme spoločnú firmu, ktorá pre nás plnenie odpadových povinností zabezpečuje,“ hovorí **Mário Lelovský** z Asociácie dovozcov audiovizuálnej techniky (ADAT), ktorá spolu s IT asociáciou Slovenska (ITAS) stála pri zrode SEWA, a.s. Podľa jeho slov uplynulých 20 rokov dokázalo, že kolektívne systémy fungujú efektívnejšie ako keď mal zber a recykláciu odpadov monopolne zabezpečovať štát.

SEWA za 20 rokov svojej existencie narástla na najväčšiu organizáciu zodpovednosti výrobcov elektrozariadení na Slovensku. V minulom roku zabezpečila zber neuveriteľných 25-tisíc ton elektroodpadu – teda 1/3 všetkého elektroodpadu vyzbieraného na Slovensku v roku 2024. Od svojho založenia v roku 2005 zabezpečila zber a recykláciu temer 150-tisíc ton elektroodpadu, 63-tisíc ton obalov a neobalových výrobkov a vyše 4-tisíc ton batérií a akumulátorov. Služby poskytuje tisícku klientov, medzi ktorými sú Samsung, Alza, NAY, BAUHAUS, Hornbach či Electrolux. *„Od založenia bola naším cieľom férovosť, spoľahlivosť, stabilita, proklientsky prístup a spravodlivo nastavené cenové podmienky pre všetkých – pre veľkých aj pre malých. A takto sa správame aj po dvadsiatich rokoch,“* zdôrazňuje M. Lelovský, ktorý je zároveň predsedom dozornej

radu SEWA. Nakoľko sú medzi jej klientami aj nadnárodné spoločnosti pôsobiace vo viacerých krajinách, SEWA im ponúka one-stop-shop riešenie pre elektro, batérie a obaly na Slovensku i v ďalších 32 európskych krajinách.

Firma založená a dodnes riadená výrobcami a dovozcami elektrozariadení robí aj v odvetví zberu a recyklácie odpadu to, čo je v iných odvetviach štandardom: *„Tendrujeme služby a rozširujeme počet klientov, vďaka čomu dosahujeme úsporu z rozsahu. V čom sme na trhu výnimoční je, že ako jediní vraciamy našim klientom nevyčerpanú časť poplatkov,“* pripomína **Jozef Kozák**, výkonný riaditeľ SEWA.

SEWA v priebehu 20 rokov vyvinula v spolupráci s výrobcami a dovozcami elektrozariadení systém zberu elektroodpadu, ktorý je pohodlný pre koncových zákazníkov. Firmy a inštitúcie z celého Slovenska môžu požiadať o bezplatný odvoz elektroodpadu priamo z ich adresy. Ľudia si môžu pri kúpe nového elektrospotrebiča nechať odviezť starý z domácnosti alebo môžu bezplatne odovzdať staré a nefunkčné elektrospotrebiče v najbližšej elektro-predajni. *„Obyvateľom Bratislavy a okolia ponúkame od minulého roka bezplatný odvoz elektroodpadu priamo z ich domácností v rámci projektu Pomôž odpadom ľuďom v núdzi,“* dodáva J. Kozák. Po vyzbieraní elektroodpadu SEWA zabezpečí, aby bol odvezený na recykláciu k certifikovaným spracovateľom.

Výzvy do najbližšieho obdobia a na ďalších 20 rokov

Slovenská republika musí v súlade s princípom rozšírenej zodpovednosti výrobcov elektrozariadení dosiahnuť stanovený cieľ zberu elektroodpadu. Naša legislatíva preniesla celú zodpovednosť za splnenie prísnych cieľov zberu elektroodpadu na výrobcov a dovozcov. Zároveň však nijako nelimituje nelegálne zbieranie elektroodpadu podomovými zberačmi, tzv. kožkármi. *„Sme presvedčení, že takéto nastavenie legislatívy nie je správne, a to najmä s ohľadom na ochranu životného prostredia. Na základe doterajších skúseností môžeme konštatovať, že nelegálne skládky zvyškov elektrospotrebičov pri našich mestách a dedinách idú na vrub práve tzv. kožkárom,“* myslí si podpredseda predstavenstva SEWA, a.s. **Štefan Dobák**. Aj preto by podľa jeho názoru malo ministerstvo životného prostredia zvážiť úpravu legislatívy a zodpovednosť za ciele zberu rozložiť na všetkých aktéroch trhu.

Druhou výzvou je budovanie kapacít na spracovávanie nových druhov elektroodpadov, akými sú aktuálne končiacie fotovoltické panely a do budúcnosti elektrokolobežky, elektrobicykle či

elektromobily fungujúce na lítiových batériách. „Na jednej strane sú všetky tieto výrobky označované za environmentálne priateľskejšie, na druhej strane nie je jasne určená zodpovednosť za ich budúci zber a recykláciu. To, samozrejme, súvisí najmä s budúcimi nákladmi a na tie treba pamätať už dnes, resp. vždy pri uvádzaní nových elektrozariadení na trh,“ upozorňuje Š. Dobák. Podľa jeho slov pritom nehovoríme len o batériách, ktoré bude potrebné vyzbierať a zrecyklovať, ale aj o plastoch, ktoré sú ošetrované špeciálnymi aditívami zvyšujúcimi odolnosť proti teplote. „Spracovanie týchto plastov je stále pomerne veľkou technologickou výzvou jednak z pohľadu technológií, ale aj z pohľadu množstva a nie je jednoduché nájsť spracovateľa, ktorý aditívované plasty dokáže účinne spracovať,“ dopĺňa Š. Dobák.

Za najväčšiu výzvu však považuje ochranu slobodného a súťaživého trhu aj v odvetví zberu a recyklácie elektroodpadu. „Jednou z kľúčových úloh SEWA je pozorne sledovať legislatívne návrhy brániť snahám o monopolizáciu trhu,“ uzavrel podpredseda predstavenstva SEWA, a.s. Udržiavanie férovo nastavenej odpadovej legislatívy patrí medzi hlavné ciele SEWA aj do ďalších 20 rokov.

O spoločnosti SEWA, a.s.

SEWA, a.s. je autorizovanou organizáciou zodpovednosti výrobcov. V roku 2005 ju založili výrobcovia združení v Asociácii dovozcov audiovizuálnej techniky (ADAT) a v IT Asociácii Slovenska (v ITAS).

Služby SEWA využívalo v roku 2024 takmer tisíc klientov, ktorým ponúka one-stop shop riešenie aj pre elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly a neobalové výrobky, a to na Slovensku i v rámci EÚ, prostredníctvom European Recycling Platform (ERP). Hlavným cieľom SEWA je zabezpečiť plnenie legislatívnych povinností výrobcov a dovozcov elektrozariadení v oblasti zberu, odvozu a recyklácie elektroodpadu. Klientom poskytuje administratívnu podporu, vrátane poradenstva v oblasti odpadovej legislatívy. SEWA sa od roku 2014 podieľa aj na vzdelávaní v oblasti eko-výchovy, prostredníctvom vzdelávacích projektov určených pre deti a mládež.

V prípade otázok kontaktujte:

Lívia Burzová
PR manažérka
SEWA, a.s.
mobil: 0910 701 103
e-mail: livia.burzova@sewa.sk

Filip Bielík
Account Manager
Arthur media, s.r.o.
0948 456 900
sewa@arthurmedia.sk